

Vooronderzoek werkbedrijf arbeidsmarktregio Drenthe

Datum	1 december 2014
Behandelaar	Pieter de Lange afdeling Samenlevingszaken 0593 53 93 14
Portefeuillehouder	Wethouder Lohuis
Besluitvormend orgaan	College
Overleg gepleegd met	☐ financieel adviseur AZ ☐ personeelsconsulent AZ ☐ medewerker bestuur en juridische zaken AZ ☐ afdeling ☐ naam medewerker ☐ inspraak/adviesorgaan

Vervolgprocedure

Toelichting

1. Aanleiding/Voorgeschiedenis

In juni 2012 bereikten VNG, UWV en het ministerie SZW overeenstemming over de indeling in 35 regio's, van waaruit gemeenten en UWV de dienstverlening aan werkgevers en werkzoekenden nu vormgeven. De samenwerking van gemeenten in de arbeidsmarktregio's is vastgelegd in de wet SUWI. Op basis van deze wet moeten gemeenten en het UWV samenwerken op de volgende terreinen:

- werkgeversdienstverlening (één loket voor werkgevers per regio voor informatie en advies);
- regionale arbeidsmarkt (regionale arbeidsmarktagenda opstellen en samenwerkingsafspraken vastleggen);
- registratie van vacatures en werkzoekenden in 1 systeem.

De samenwerking in de arbeidsmarktregio's is ook in de Participatiewet verankerd. Met de komst van de Participatiewet zijn gemeenten verantwoordelijk voor de ondersteuning van mensen met een arbeidsbeperking bij het vinden van betaald werk. Dat doen gemeenten niet alleen. Werkgevers hebben in het Sociaal Akkoord toegezegd voor deze groep op termijn 125.000 banen te creëren. Gemeenten krijgen de beschikking over een aantal voorzieningen om werkgevers daarbij te faciliteren. Het Rijk geeft gemeenten en werkgevers daarbij de opdracht om de koppeling te maken tussen deze (zogenoemde) afspraakbanen, werkzoekenden met een beperking en ondersteunende voorzieningen op het niveau van de arbeidsmarktregio. In elke arbeidsmarktregio wordt daartoe een regionaal Werkbedrijf opgericht. In de arbeidsmarktregio Drenthe (Hoogeveen, De Wolden, Midden-Drenthe, Coevorden, Borger-Odoorn, Emmen en het UWV) wordt de vorming daarvan nu voorbereid.

Naast de verbinding op regionaal niveau in het Werkbedrijf (voor de doelgroep arbeidsgehandicapten) wordt er in de arbeidsmarktregio Drenthe ook op andere thema's samengewerkt, zoals bijvoorbeeld:

- Actieplan Jeugdwerkloosheid
- Project Ontsluiting werkzoekendenbestand
- Techniekpact
- Sectorplannen
- WEB middelen
- Convenant Defensie

Deze rapportage gaat specifiek in op de vorming van het Werkbedrijf. In de maanden september, oktober is er een onderzoek uitgevoerd om in beeld te brengen wat er nodig is om te komen tot een regionaal Werkbedrijf. Dit heeft geresulteerd in bijgaande notitie "Vooronderzoek werkbedrijf arbeidsmarktregio Drenthe" die besproken is in het bestuurlijk overleg van de Arbeidsmarktregio d.d. 23 oktober 2014. Afgesproken is dat de notitie ter kennisname wordt voorgelegd aan de colleges van B&W van de deelnemende gemeenten in onze arbeidsmarktregio Drenthe.

In Midden-Drenthe kiezen we ervoor om deze notitie ook ter kennisname aan de raad aan te bieden.

Het Werkbedrijf

Het Werkbedrijf is een bestuurlijk samenwerkingsverband tussen gemeenten, werkgevers en werknemers en UWV, eventueel aangevuld met andere organisaties zoals onderwijsinstellingen of sociale werkbedrijven. Dit is de plek waar met (vertegenwoordigers van) werkgevers afspraken gemaakt worden over de manier waarop de afspraakbanen gekoppeld worden aan mensen met een beperking. In het Werkbedrijf gaat het bijvoorbeeld over de manier waarop werkgevers (met gemeenten en UWV) bedrijven stimuleren om te

zorgen dat die banen er komen. Daarnaast gaat het over het pakket aan faciliteiten dat gemeenten en UWV aan werkgevers beschikbaar stellen als zij iemand met een beperking in dienst nemen.

Vorm Werkbedrijf

Het Rijk heeft niet voorgeschreven uit hoeveel personen het Werkbedrijf moet bestaan en hoe de organisatievorm eruit ziet. Dat kunnen gemeenten en UWV binnen de arbeidsmarktregio zelf met de sociale partners regelen. Het Werkbedrijf moet er wel op 1 januari 2015 staan. Emmen is centrumgemeente van de arbeidsmarktregio. Van de verantwoordelijk wethouder van de centrumgemeente wordt een trekkersrol verwacht. De landelijke afspraken hieromtrent zijn de volgende:

1. Er is een *marktbewerkingsplan* waarin aandacht wordt besteed aan de kansen en mogelijkheden van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.
2. Er is een *basispakket aan faciliteiten* voor werkgevers beschikbaar, wanneer zij mensen met een beperking in dienst nemen. Dat pakket bestaat in ieder geval uit:
 - a. Een vaste contactpersoon
 - b. Eén loonwaardesystematiek
 - c. Een no-risk polis
 - d. Proefplaatsingen, (groeps-)detacheringen en beschut werk
 - e. Begeleiding/jobcoaching
 - f. Werkplekaanpassingen
 - g. Continuering faciliteiten bij verhuizing
 - h. Expertise op het gebied van jobcarving en jobcreation
3. Er is een *eenduidige en uniforme procedure* waarin deze faciliteiten worden aangevraagd en afgehandeld.

Doel Werkbedrijf

Zoals aangegeven is het doel van het Werkbedrijf om te komen tot een samenwerkingsagenda waarin harde afspraken gemaakt worden om de regionale problemen op de arbeidsmarkt op te lossen, specifiek voor de doelgroep arbeidsbeperkten. Bij de invulling van het Werkbedrijf wordt voortgebouwd op de samenwerking die de afgelopen jaren is ontstaan rondom bijvoorbeeld jeugdwerkloosheid, werkgeversdienstverlening.

In het onderzoek komen onder andere de volgende vragen aan de orde:

- Welke partners zouden aan de werktafel deel moeten nemen?
- Welke besluiten moeten bestuurders en managers nemen om het werkbedrijf te realiseren?
- Hoe zou de projectorganisatie eruit moeten zien?
- Hoe kan het vervolgtraject worden vormgegeven?
- Welke instrumenten moeten ontwikkeld worden?
- Wat zijn relevante organisaties die betrokken moeten worden (en op welke wijze)?
- Welke randvoorwaarden moeten ingevuld worden voor het realiseren van het werkbedrijf?

Resultaat vooronderzoek

Het resultaat van het vooronderzoek is een analyse van de huidige situatie en een stappenplan om te komen tot een Werkbedrijf in de arbeidsmarktregio Drenthe. Belangrijke conclusie is dat de arbeidsmarktregio Drenthe nogal langzaam van start gegaan is met de vorming van het Werkbedrijf. Het is hard nodig om hier een versnelling in aan te brengen en met een adequate aanpak (en projectorganisatie) te komen.

In de maand november zijn er verschillende ambtelijke werkgroepen geformeerd om het Werkbedrijf verder vorm te geven conform de landelijke verplichtingen. De uitwerkingen zijn

opgeleverd tijdens een ambtelijke bijeenkomst op 1 december jl. en worden voorgelegd tijdens het bestuurlijk overleg arbeidsmarktregio Drenthe op 11 december. Hieruit volgen nadere beslispunten die u te zijner tijd worden voorgelegd.

Wat is reeds in gang gezet?

- Op 28 oktober 2014 heeft er een start-up plaatsgevonden met het doel om er voor te zorgen dat er een gezamenlijk pakket aan faciliteiten ontwikkeld wordt. Daarnaast zijn er werkgroepen gestart die de randvoorwaarden voor het Werkbedrijf moeten uitwerken zoals hiervoor beschreven. De werkgroepen hebben op 1 december hun bevindingen opgeleverd.
- Er is inmiddels een opzet ontwikkeld voor het Werkgeversservicepunt (zie bijlage). Op korte termijn wordt het servicepunt daadwerkelijk ingericht.
- Op 1 december 2014 is het marktbewerkingsplan van de arbeidsmarktregio ambtelijk opgeleverd.
- Om de nodige versnelling in het traject aan te brengen hebben de managers op het sociale domein van de zes gemeenten en het UWV (28 oktober) afgesproken dat zij gezamenlijk sturing gaan geven aan de totstandkoming van het Werkbedrijf en dat zij met één visie vanuit de publieke partijen komen.
- Op 1 december 2014 is er een bijeenkomst geweest met ondernemers en bestuurders uit de arbeidsmarktregio ter voorbereiding op de vorming van een economic board. Een aantal ondernemers worden uitgedaagd om in het Werkbedrijf een ambassadeursrol te vervullen voor bemiddeling van mensen met een beperking.
- Op 3 december 2014 komen bestuurders van de arbeidsmarktregio Drenthe en vertegenwoordigers van werknemers bij elkaar om te kennis met elkaar te maken. Binnen enkele weken zullen zowel vertegenwoordigers van werknemers als werkgevers worden uitgenodigd om te verkennen hoe het bestuur van het Werkbedrijf (de zogenoemde Werktafel) ingericht wordt en ook om te spreken over hun gezamenlijke ambitie m.b.t. het Werkbedrijf.
- De komende tijd zullen er nog nadere concrete voorstellen volgen over de inrichting en ondersteuning van het Regionaal Werkbedrijf en de Arbeidsmarktregio als geheel.

Bij het volgen van deze aanpak heeft de arbeidsmarktregio Drenthe per januari 2015 straks inhoudelijk alles in concept ontwikkeld wat wettelijk nodig is voor het Werkbedrijf. Het heeft dan nog niet tot besluitvorming in de verschillende gemeenten geleid. In veel andere arbeidsmarktregio's geldt hetzelfde. Navraag bij de Landelijke Programmaraad leert dat formeel elke arbeidsmarktregio de besluitvorming rond het Werkbedrijf voor het eind van dit jaar dient te realiseren, maar dat informeel staatssecretaris Klijnsma heeft laten weten de democratische legitimatie van het Werkbedrijf belangrijk(er) te vinden. Dus draagvlak gaat boven snelheid.

2. Voorstel

Wij stellen u voor om kennis te nemen van het vooronderzoek. Daarnaast stellen we u voor om het vooronderzoek ter kennisname te sturen naar de gemeenteraad samen met bijgaande aanbiedingsbrief.

3. Vervolg en communicatie

Na uw goedkeuring versturen we de brief en het vooronderzoek naar de raad.

Binnenkort zullen u een aantal beslispunten worden voorgelegd met betrekking tot de keuzes binnen de arbeidsmarktregio Drenthe.